

Avrupa'daki Gelişmeler ve Osmanlı Devleti

Adı :
Soyadı :

1. Osmanlı Devleti'nde halk Fransız İhtilali'nin yaydığı fikir akımlarından etkilenmiştir. Azınlıklar bağımsızlık mücadelesine girmiştir. Bu duruma karşı farklı şekillerde çareler arayan Osmanlı Devleti 20. yüzyılın başlarında mutlaki yönetimi bırakarak meşruti yönetime geçmiştir. Padişahın yanında İttihat ve Terakki Fırkası ve halk da yönetimde söz sahibi olmaya başlamıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti ülke içindeki karışıklıkları engellemek için aşağıdaki alanların hangisinde çözüm arayışına girmiştir?

- A) Askerî
B) Siyasi
C) Eğitim
D) Kültürel

2. Fransız İhtilali'nin getirdiği ilkeler Osmanlı aydınlarını da etkilemiştir. Bu etki; Tanzimat Fermanı, Islahat Fermanı, I. Meşrutiyyet ve II. Meşrutiyyet'in ilanı gibi gelişmelerde açıkça görülmüştür. Osmanlı Devleti'nde milliyetçilik fikrine dayalı ayrılıklar meydana gelince bazı Osmanlı yöneticileri ve aydınları bu duruma çare olması için bazı fikir akımları ortaya atmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'ndeki dağılmayı engellemeye yönelik ortaya atılan fikir akımlarından değildir?

- A) Osmanlıcılık
B) İslamcılık
C) Türkçülük
D) Devletçilik

3. Sanayi İnkılabı Osmanlı Devleti'ni olumsuz yönde etkiledi. Avrupa'da üretilen sanayi ürünleri 19. yüzyılda Osmanlı piyasalarını olumsuz etkiledi. Avrupa'da üretilen sanayi malları daha kaliteli ve ucuz olduğu için yerli ürünlerden daha çok alıcı buldu. Buna bağlı olarak el tezgâhlarına dayalı Osmanlı ekonomisi zor günler yaşamaya başladı. Avrupa'daki bu gelişmeler Osmanlı piyasalarından yoğun olarak ham madde satın alınmasına ve ham madde fiyatlarının artmasına sebep oldu.

Buna göre Sanayi İnkılabı'nın Osmanlı Devleti'ne etkileriyle ilgili,

- I. Ekonomik hayatta büyük olumsuzluklar ortaya çıkmıştır.
II. Yerli üretim, ithal sanayi ürünleriyle rekabet edememiştir.
III. Sanayileşen ülkelerin ham madde kaynağı durumuna düşmüştür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

4. Tanzimat Fermanı birtakım hukuki kurallar içerse de hiçbir şekilde bir anayasa olarak kabul edilemez. Siyasi nitelikte bir belge olan Tanzimat Fermanı'yla halka birçok temel hak ve özgürlük tanınmış, hükümdarın yetkileri sınırlandırılmıştır.

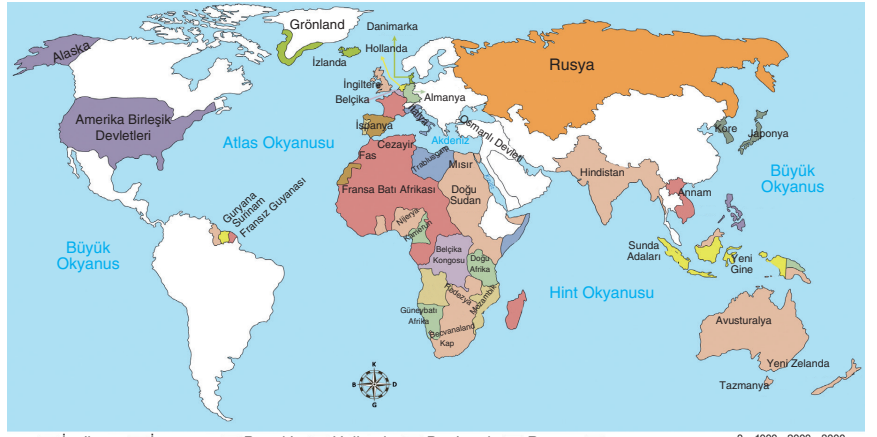
Buna göre Tanzimat Fermanı'yla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Toplumsal hayatla ilgili düzenlemeler içermektedir.
B) Eğitimde büyük değişiklikler meydana getirmiştir.
C) Halk temel haklarından tavizler vermiştir.
D) Avrupa hukuku örnek alınarak hazırlanmıştır.

5. Bu haritadan hareketle,

- I. Osmanlı Devleti, sömürgecilik yarışına girmemiştir.
- II. Güney Amerika'da sömürge altında dar bir bölge vardır.
- III. Fransa ve İngiltere geniş sömürge ağına sahip olan iki devlettir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

XX. Yüzyılın Başlarında Sömürgeci Devletler ve Sömürgelerin Dağılımı

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

6. 19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde azınlık isyanları devam ederken Fransız İhtilali'nden etkilenen Jön Türkler adı verilen bir grup ortaya çıktı. Jön Türklere göre azınlıkların isyan etmelerinin temel nedeni, padişahın ülkeyi tek başına yönetmesiydi. Azınlık isyanlarının önlenmesi için Avrupa'da olduğu gibi bir anayasa hazırlanmalı, meclis açılmalı, bu mecliste azınlıklara da temsil hakkı verilmeli ve padişah ülkeyi bu meclis ile birlikte yönetmeliydi. Jön Türkler bu fikre katılmayan Padişah Abdülaziz'i tahttan indirdiler. II. Abdülhamit'i padişah yaptılar. II. Abdülhamit verdiği sözü tuttu ve Türk tarihinin ilk anayasası olan Kanunuesasi'yi hazırlattı. Anayasa hükümleri doğrultusunda Mebusan Meclisi adıyla bir meclis açtı. Mecliste Müslümanların yanında gayrimüslimlerin de temsil edilmesi sağlandı.

Bu metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Padişah Abdülaziz, Jön Türkler ile aynı düşünceleri paylaşmamıştır.
- B) Jön Türkler, azınlık isyanlarını önlemek için demokratik taleplerde bulunmuşlardır.
- C) II. Abdülhamit, Jön Türklerin taleplerine olumlu yanıt vermiştir.
- D) Kanunuesasi, II. Abdülhamit'in istekleri doğrultusunda hazırlanmıştır.

7. Osmanlı Devleti 19. yüzyılda Avrupalı devletlerden yüksek faizle borç alarak giderlerini karşılamaya çalıştı. Ancak otuz yıl içinde borçlarının faizini dâhi ödeyemeyerek iflas etti. Bunun üzerine alacaklı devletler bir araya gelerek Düyûn-ı Umûmiye adında uluslararası bir teşkilat kurdu. Osmanlı gelir kaynaklarının büyük bir kısmına el koyan bu teşkilat, vergileri toplayarak alacaklı devletler arasında paylaşıyordu.

Bu gelişmeler Osmanlı Devleti'nde;

- I. ekonomik bağımsızlığı kaybetme,
- II. siyasi bağımsızlığa zarar verme,
- III. ülke sınırlarında daralma

durumlarından hangilerine yol açmıştır?

- A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III D) II ve III

Adı :
Soyadı :

Mustafa Kemal'in Çocukluk Dönemi ve Öğrenim Hayatı - I

1. Mustafa Kemal'in ilk öğretmenlerinden Şemsi Efendi; Türk eğitim sisteminde sınıfa harita, kürsü, kara tahta, tebeşir, sıra ve öğretim levhalarını getiren, aynı zamanda teneffüsleri, beden eğitimi derslerini, gözlem gezileri gibi eğitim yöntem ve tekniklerini ilk uygulayan öğretmenlerdendir.

Şemsi Efendi'nin bahsedilen bu özellikleri Mustafa Kemal üzerinde aşağıdakilerden hangisini sağlamıştır?

- A) Eğitim kalitesini önemsememesini
B) Çağdaş bir eğitim almasını
C) Derslerden soğumasını
D) Geleneksel eğitimi tercih etmesini

2. Mustafa Kemal'in okumaya karşı büyük bir ilgisi vardı. Yerli ve yabancı fikir insanlarının eserlerini okur, onların fikirlerini analiz ederdi. Okuduğu kitapların sayfa kenarlarına notlar alır, kimi zaman notların yanına kendi fikirlerini de yazardı. Mustafa Kemal yabancı düşüncülerin eserlerinden yararlanabilmek için Fransızcasını geliştirmeye çalışmıştı.

Bu metinde Mustafa Kemal'in düşünce yapısının oluşmasında etkili olan;

- I. çok kitap okuması,
II. yabancı dil bilmesi,
III. öğretmenlerinden etkilenmesi

faktörlerinden hangilerine yer verilmiştir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III

3. Farklı şehirlerde okuması ve bir subay olarak Osmanlı Devleti'nin farklı bölgelerinde görev yapmış olması Mustafa Kemal'in bilgisini artırıp düşünce dünyasını geliştirmiştir. Mustafa Kemal bu görevleri esnasında, devletin ve halkın içine düştüğü durumu yakından görme imkânı bulmuş, bu durumdan rahatsızlık duyup kurtuluş çareleri üzerinde düşünceler geliştirmiştir.

Buna göre Mustafa Kemal'in fikir hayatını;

- I. çeşitli yerlerde askerî görevler üstlenmesi,
II. devletin farklı şehirlerinde öğrenim görmesi,
III. görevleri esnasında halkla iç içe olması

durumlarından hangileri etkilemiştir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

4. Mustafa Kemal bilginin önemine inanmış, çeşitli kitaplardan beslenmiş, dönüştürücü bir liderdir. Onda büyük bir öğrenme isteği, kitap okuma sevgisi, kendini geliştirme arzusunun olduğu ve düşüncelerinin üstüne tutku ile atıldığı ile ilgili bilgiler, çeşitli yazarların eserlerinde yer almıştır.

Buna göre Mustafa Kemal hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Okuduğu kitaplarla kendini geliştirmeye çabalamıştır.
B) Kitaplara olan ilgisi askerlik mesleğine zarar vermiştir.
C) Okuduğu kitaplardan esinlenerek farklı eserler yazmıştır.
D) Kendini geliştirme çabası evrensel bir lider olmasına ortam hazırlamıştır.

5. Mustafa Kemal yerli ve yabancı birçok aydının fikirlerinden istifade etmiştir. Ancak o, bir düşünürün ya da düşünce akımının izleyicisi olarak kalmamış, farklı fikirlerden yararlanarak kendi düşünce dünyasını inşa etmiştir.

Bu metinde Mustafa Kemal'in fikir hayatı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Özgün olduğu
- B) Yabancı ideolojilerin peşine düştüğü
- C) Belli düşünce akımlarını izlediği
- D) Yerli aydınları ön planda tuttuğu

6. Yüzbaşı Nakiyüddin Bey Mustafa Kemal'in yabancı dil sevgisinin yanında, ilk gençlik dönemlerinde bağımsızlık, vatan sevgisi, Türk kültürü gibi düşüncelerin sağlam temeller üzerine oturtulmasında etkili olan öğretmenlerden biri olmuştur.

Buna göre Nakiyüddin Bey'in, Mustafa Kemal'e aşağıdaki katkılardan hangisini sağladığı söylenebilir?

- A) Edebiyat sevgisi aşılarmıştır.
- B) Batılasmı fikrinin oluşmasını sağlamıştır.
- C) Millî kimlik oluşturmaya yardımcı olmuştur.
- D) Askerî yeteneklerini geliştirmiştir.

7. "Asker ya da subay olmak Osmanlı İmparatorluğu'nun son devrinde Osmanlı Rumelisinin ordu ve askerî merkezlerinde yaşayan Türk çocuklarının büyük aşkıydı. Rumeli'nin şehir ve kasabalarında yaşayan çocuklar, sabahları gözlerini talim boruları, asker mızıkları yahut da kapılarının önünden geçen süvarilerin nal sesleriyle açardı."

Bu söze göre Mustafa Kemal'in kişilik özelliğinin gelişmesinde etkili olan faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşadığı çevrenin etkisi
- B) Ailesinin istekleri
- C) Öğretmenlerin etkisi
- D) Arkadaşlarının etkisi

8. Mustafa Kemal 22 Eylül 1924 günü Samsun'da öğretmenlere yaptığı konuşmada, o dönem yönetiminin her türlü baskısı altında bile kendini gelecek için yetiştiren öğretmenlerinin olduğunu, onlara minnet duyduğunu, ilham gücünü geniş ölçüde onlardan aldığını ifade etmiştir.

Bu metinde altı çizili sözle Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiştir?

- A) Yaptıklarında kimlerden esinlendiği
- B) Sömürgeciliğe karşı mücadele ettiği
- C) Eğitim seviyesinin üst düzeyde olduğu
- D) Askerî yeteneklerini geliştirdiği

9. Mustafa Kemal'in öğretmenleri onun için özel bir öneme sahiptir. Hemen hepsi mesleğinde başarılıydı. Mesleğin gerektirdiği özellikleri taşıyan öğretmenleri onu değişik şekillerde etkilemişlerdir. Onun sorumluluk duygusuna sahip, ileri görüşlü ve kendine güvenen biri olması bu etkiler arasındadır.

Bu metinden yararlanılarak Mustafa Kemal'e öğretmenlerinin katkılarıyla ilgili,

- I. Kişilik özelliklerinin oluşumunda etkili olmuşlardır.
- II. İyi bir eğitim almasına katkı sağlamışlardır.
- III. Edebiyat ve şiire yönlendirmişlerdir.

değerlendirmelerinden hangilerine ulaşılabılır?

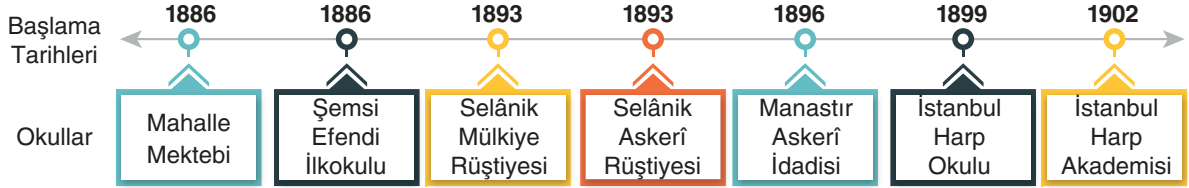
- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

Adı :
Soyadı :

Mustafa Kemal'in Çocukluk Dönemi ve Öğrenim Hayatı - II

1. Aşağıda Mustafa Kemal'in eğitim hayatına ait kronolojik bir tablo verilmiştir.

Bu tablo Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisini doğrulamaz?

- A) Eğitim hayatı boyunca farklı şehirlerde bulunmuştur.
- B) Sivil okullarda da eğitim almıştır.
- C) İstanbul'da iki ayrı okulda eğitim almıştır.
- D) Kişilik özellikleri Manastır'da şekillenmeye başlamıştır.

2. "Manastır Askerî İdadisinde (lise) Fransızcada geri idim. Öğretmen benimle çok ilgilenmiyor, sadece bana uyarılarda bulunuyordu. Bu uyarılar çok gücüme gitti. İlk ev izni zamanında çözüm aradım. İki, üç ay gizlice Frerler Okulunun özel sınıfına gittim. Böylece okuldakinden daha fazla Fransızca öğrendim. Edebiyata fazla ilğim yoktu. Ömer Naci bizim sınıfa gelmişti. Benden okuyacak kitap istedi. Bütün kitaplarımı gösterdim. Hiçbirini beğenmedi. Kitaplarımı beğenmemesi gücüme gitti. Şiir ve edebiyat diye bir şey olduğunu o zaman öğrendim. Şiir ve edebiyatla ilgilenmeye başladım."

www.atam.gov.tr

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Eksik olduğu konularda kendini geliştirmeye çalışmıştır.
- II. Yapıcı da olsa eleştiriye kapalıdır.
- III. Arkadaşı farklı alanlar ile ilgilenmesini sağlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

3. Mustafa Kemal, hatıralarında çocukluk yıllarını şu şekilde anlatmıştır:

"Babam vefat etti. Annemle beraber dayımın yanına yerleştik. Dayım köy hayatı yaşıyordu. Ben de bu hayata karıştım. Dayım bana vazifeler veriyordu, ben de bu vazifeleri yapıyordum. Başlıca vazifem tarla bekçiliği idi. Kardeşimle beraber bakla tarlasının ortasındaki bir kulübede oturduğumuzu ve kargaları kovmakla uğraştığımızı hiç unutamam. Çiftlik hayatının diğer işlerine de karışıyordum. Biraz zaman geçince annem okuldan uzak kaldığım için kaygılanmaya başladı. Nihayet Selânik'te bulunan teyzemin evine gitmeme ve okula devam etmeme karar verildi."

www.atam.gov.tr

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Eğitim-öğretime dayısının yanında devam etmek istemektedir.
- B) İleriki yaşamını çiftlikte sürdürmeyi düşünmektedir.
- C) Annesi, onun eğitim hayatında etkili olmuştur.
- D) Dayısı onun askerlik mesleğini seçmesinde etkili olmuştur.

4. Mustafa Kemal,

- Namık Kemal, Mehmet Emin Yurdakul, Ziya Gökalp vb. Türk şair ve yazarlarının milliyetçi düşüncelerinden etkilenmiştir.
- Voltaire (Volter), J. J. Rousseau (Russo) gibi Fransız yazarların eserlerini okuyarak demokrasi, eşitlik, adalet, hürriyet, milliyetçilik gibi fikirleri benimsemiştir.

Buna göre Mustafa Kemal'in fikir hayatı ile ilgili;

- I. yerli ve yabancı düşünürlerden etkilendiği,
- II. Türk ve Fransız düşünürlerin çeşitli fikirlerini benimsediği,
- III. Türk düşünürleri Fransız düşünürlerden daha çok tercih ettiği

değerlendirmelerinden hangileri yapılamaz?

A) Yalnız I	B) Yalnız III
C) I ve II	D) II ve III

5. "Her cuma akşamı toplantı salonunun kapılarını kapattıktan sonra kürsüye çıkan Mustafa Kemal'i dinlerdik. Tıpkı bir konferansçı gibi Paris'ten gelen Türkçe ve Fransızca gazetelerden öğrendiklerini bizlere aktarırdı. O zamana dek 'Padişahım çok yaşa!' demekten başka bir şey bilmeyen bizler için Mustafa Kemal'in söyledikleri çok dikkat çekiciydi. Vatan, millet, Türklük gibi düşünceleri ilk kez Harp Akademisi sırasında ondan duymuştuk."

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Hitabet yönü güçlüdür.
- B) Yeniliklere açık biridir.
- C) Monarşik yönetimi benimser.
- D) Alışlagelmiş düşünceleri savunmaz.

6. Mustafa Kemal'in doğduğu Selânik, önemli bir liman şehri olmanın yanında demir yolu ile Belgrad, Manastır ve İstanbul gibi önemli şehirlere bağlanmaktaydı. Bu durum Selânik'in hem Batı ile etkileşimini kolaylaştırmış hem de sosyal ve kültürel yönden gelişmesine zemin hazırlamıştır. Avrupa'da çıkarılan gazete, dergi ve kitaplardaki fikirler çok uluslu yapıya sahip olan Selânik üzerinden Osmanlı ülkesine yayılıyordu. Bu yönüyle Selânik, Avrupa'daki gelişmelerin yakından takip edildiği ve Batı ülkeleriyle etkileşimin en yoğun yaşandığı şehirlerden biriydi.

Buna göre Selânik şehri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Farklı milletlerin bir arada yaşadığına
- B) Demir yolu ile çeşitli şehirlere bağlandığına
- C) Sosyal ve kültürel yönden gelişmiş olduğuna
- D) Avrupa'daki gelişmeleri sürekli etkilediğine

7. Fikir dünyasının oluşmasında Mustafa Kemal'in en çok yararlandığı düşünürlerin başında Jean Jacques Rousseau (Jan Jak Russo) gelmektedir. Eserlerini okuduğu Rousseau'nun, birey özgürlüğüne önem vermesi ve toplumda siyasal rejim olarak cumhuriyetçi görüşleri savunması, Mustafa Kemal'i çok etkilemiştir.

Buna göre Jean Jacques Rousseau'nun Mustafa Kemal'e olan katkılarıyla ilgili,

- I. Millî egemenlik düşüncesinin oluşmasında etkili olmuştur.
- II. Vatansever bir asker olmasını sağlamıştır.
- III. İleri görüşlü bir kişilik kazanmasında rol oynamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I	B) I ve II
C) II ve III	D) I, II ve III

1. Mustafa Kemal, Selânik'te iken İttihat ve Terakki Cemiyetine üye oldu. Bu cemiyetin çalışmaları sonucu ülkede yeniden meşrutiyet ilan edildi. Ancak bir süre sonra meşrutiyet karşıtları eski düzene dönmek amacıyla İstanbul'da ayaklanma çıkardılar. 31 Mart Olayı adı verilen isyanı bastırmak için Selânik'te, Hareket Ordusu adıyla bir ordu hazırlandı. Kurmay başkanlığını Mustafa Kemal'in yaptığı Hareket Ordusu İstanbul'a gelerek isyanı bastırdı.

Bu metinde 31 Mart Olayı ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Nerede çıkmıştır?
 B) Sonuçları nelerdir?
 C) Kim tarafından bastırılmıştır?
 D) Neden çıkmıştır?

2. İtalya, Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki son toprağı olan Trablusgarp'a göz dikti. Osmanlı Devleti'ne ültimatom vererek bu toprakların kendisine teslim edilmesini istedi. Osmanlı Devleti bu isteğı kabul etmeyince İtalya, Osmanlı Devleti'ne savaş ilan etti. Osmanlı Devleti, bölgeye karadan ve denizden gereken yardımı gönderemedi. Mustafa Kemal ve Enver Bey gibi gönüllü subaylar, Trablusgarp'a giderek halkı örgütlediler. Mustafa Kemal, Derne ve Tobruk'ta; Enver Bey, Bingazi'de önemli başarılar elde etti.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti, Trablusgarp'ı savunurken zorluklarla karşılaşmıştır.
 B) İtalya, Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki varlığına tamamen son vermiştir.
 C) Mustafa Kemal, vatan savunmasında etkili isimlerden biri olmuştur.
 D) İtalya, Trablusgarp'ı işgal etmeden önce Osmanlı Devleti'ne uyarıda bulunmuştur.

3. Aşağıda Mustafa Kemal'in askeri hayatı ile ilgili bir kronoloji verilmiştir.

1905	↑	Şam'daki 5. Ordu emrine atandı.
1909	+	Hareket Ordusunda görev aldı.
1910	+	Picardie (Pikardi) Askerî Manevralarını izlemek için Fransa'ya gitti.
1913	↓	Balkan Savaşları sonrasında Sofya ataşemiliterliğine atandı.

Bu kronolojiden Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. farklı tarihlerde, farklı görevlerde bulunduğ,
 II. en çok 1913 yılındaki görevinde başarılı olduğ,
 III. farklı bölgelerde görev yaptığı

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
 B) I ve II
 C) I ve III
 D) II ve III

4. Trablusgarp Savaşı devam ederken Osmanlı Devleti'nin Balkan topraklarını ele geçirmek isteyen Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan ve Karadağ, Rusya'nın teşvikiyle birleşerek Osmanlı Devleti'ne saldırdılar. I. Balkan Savaşı olarak tarihe geçen bu olay Osmanlı Devleti açısından felaketle sonuçlandı. Balkan topraklarının büyük bir bölümü kaybedildi. Orduya siyaset karışmış ve subaylar "İttihatçılar" ve "İtilafçılar" olarak iki gruba ayrılmıştır.

Buna göre;

- I. orduda particilik yapan subayların olduğ,
 II. Osmanlı Devleti'nin iki ateş arasında kaldığı,
 III. Balkan devletlerine karşı Osmanlı Devleti'nin yeterince müdahale edemediğı

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II
 B) I ve III
 C) II ve III
 D) I, II ve III

5. I. Balkan Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin yeni kurulmuş olan Balkan devletlerine yenilmesinde, ordudaki asker sayısının yetersizliği, cephane yetersizliği, istihbarat eksikliği, komutanlar arasındaki siyasi çekişmeler etkili olmuştur. Başkenti tehdit altına giren Osmanlı Devleti hemen barış teklifinde bulunmuştur. Dört Balkan devletiyle Osmanlı Devleti arasında Londra Antlaşması imzalanmıştır. Bu antlaşmaya göre,

- Osmanlı Devleti, Midye-Enez hattının batısında kalan Balkan topraklarını terk edecek.
- Arnavutluk'un bağımsızlığı tanınacak.
- Ege Adalarının geleceğine büyük devletler karar verecek.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili,

- Savaşı kaybetmesinde birden çok faktör etkili olmuştur.
- Balkanlarda toprak kaybına uğramıştır.
- Arnavutluk, Osmanlı topraklarından ayrılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız II	B) I ve III
C) II ve III	D) I, II ve III

6. Mustafa Kemal, Harp Akademisini bitirdikten sonra staj yapmak için 1905'te Şam'daki 5. Ordu'ya atandı. Bu sırada Şam'da iç karışıklıklar yaşanıyordu. Devletin halk üzerindeki otoritesi zayıflamıştı. Ayrıca eşkiya saldırıları da halkı zorluyordu. Mustafa Kemal, daha ilk görev yerinde karşılaştığı bu sıkıntılı durum içinde yılmamış, günün değil yarının adamı olmaya karar vermişti. Dağılmak üzere olduğunu düşündüğü imparatorluktan ulusal niteliklere sahip bir Türk devleti çıkartmanın gerektiğini daha o günlerde öngörmüştü.

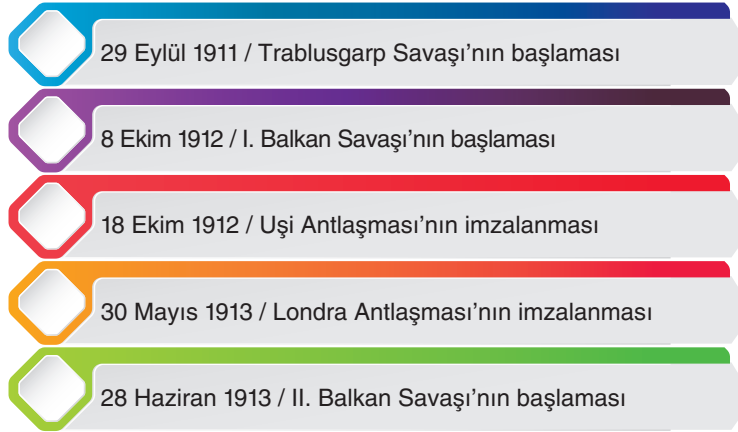
Bu metinden hareketle Mustafa Kemal ile ilgili;

- zorluklar karşısında pes etmeyen biri olduğu,
- askerî yeteneklerinin her zaman ön planda olduğu,
- ileriye dönük hedeflerinin olduğu

değerlendirmelerinden hangileri yapılamaz?

A) Yalnız II	B) I ve II
C) I ve III	D) II ve III

7.

Bu kronolojiden yararlanılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- Uşi Antlaşması imzalanmadan çok kısa süre önce I. Balkan Savaşı başlamıştır.
- Londra Antlaşması, II. Balkan Savaşı'ndan önce imzalanmıştır.
- II. Balkan Savaşı, I. Balkan Savaşı'ndan bir yıl sonra gerçekleşmiştir.
- Trablusgarp Savaşı ile II. Balkan Savaşı'nın başlaması arasında bir yıl vardır.

Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatı - II

Adı :
Soyadı :

1.

I. Balkan Savaşı Öncesinde
Balkanlar

I. Balkan Savaşı Sonrasında
Balkanlar

II. Balkan Savaşı Sonrasında
Balkanlar

Bu haritalardan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Balkanlarda sınırlar yeniden çizilmiştir.
- B) II. Balkan Savaşı'nda Osmanlı'nın kazanımları olmuştur.
- C) II. Balkan Savaşı sonucunda Bulgaristan'ın Ege Denizi ile bağlantısı kopmuştur.
- D) I. ve II. Balkan Savaşlarında Avrupalı devletler etkili olmuştur.

2. Aşağıda Mustafa Kemal'in I. Dünya Savaşı öncesinde yaptığı görevler ile ilgili kronolojik bir tablo verilmiştir.

1905	1909	1911	1912	1913
Şam 5. Ordu'da stajyer olarak göreve başladı.	Meşrutiyete son vermek için çıkan 31 Mart İsyanı'nı bastıran Hareket Ordusu'nda görev aldı.	Trablusgarp'a gönüllü olarak giderek yerel halkı İtalyanlara karşı örgütledi.	Balkan Savaşlarında olası bir Yunan işgaline karşı Çanakkale'de görev aldı.	Bulgaristan'ın başkenti Sofya'ya askerî ataşe olarak görevlendirildi.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Farklı bölgelerde görev almıştır.
- II. En önemli askerî başarısını Trablusgarp'ta kazanmıştır.
- III. İlk askerî görevini Şam'da yapmıştır.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

3. Garp Ocakları olarak bilinen Trablusgarp, 16. yüzyılda Osmanlı hâkimiyetine girmiştir. Geniş bir bölge-
den oluşan ve doğal kaynaklar bakımından son derece zengin olan bu bölge, sömürge arayışı içeri-
sinde olan İtalya'nın dikkatini çekmiştir. İtalya, Osmanlı'nın bölge halkına iyi davranmadığı gerekçesiyle
işgal kararını açıklamıştır. İtalya'yı Almanya'nın yanından koparmak isteyen İngiltere ve Fransa ise bu
işgale ses çıkarmamıştır. Osmanlı Devleti, Mısır'ın İngiltere'de olmasından dolayı karadan ve donan-
masının yetersiz olması nedeniyle denizden bölgeye asker gönderememiştir.

Sadece bu bilgilere göre,

- I. İtalya genişleme üzerine bir siyaset izlemiştir.
- II. İngiltere ve Fransa siyasi çıkarları doğrultusunda hareket etmiştir.
- III. Trablusgarp, Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki son toprağıdır.

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

4. Mustafa Kemal ilk görev yeri olan Şam'da ülkenin içinde bulunduğu durumu daha net görmüştür. Başta
Suriye olmak üzere diğer bölgelerde de Arap boyları bağımsız bir devlet kurabilmek amacıyla ayak-
lanmaya başlamıştır. Ayrıca devletin ekonomik, siyasi ve eğitim alanında ne kadar kötü bir durumda
olduğu bu bölgede daha net görülüyordu. Mustafa Kemal, bu kötü duruma dur demek için meşrutiyet
yanlısı Vatan ve Hürriyet Cemiyetini kurmuş ve bu cemiyetin farklı şehirlerde şubelerini açmıştır.

Buna göre,

- I. İslamcılık politikası artık kabul görmemektedir.
- II. Mustafa Kemal, teşkilatçı ve demokratik değerlere önem veren bir askerdir.
- III. Osmanlı Devleti farklı alanlarda sorunlar yaşamaktadır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

5. Mustafa Kemal, Sofya'da askerî ateşe olarak görev yaptığı dönemde,

- ☐ Farklı ülkelerin diplomatları ile sık sık bir araya gelmiş, güncel konuları konuşarak bu ülkelerin Os-
manlıya yönelik amaçlarını daha net görmüştür.
- ☐ Ülkede azınlık durumunda bulunan soydaşlarımızla bir araya gelip, yaşadıkları sorunları raporla-
yarak başkente göndermiştir.
- ☐ Yeni açılan Bulgar Meclisini sık sık ziyaret ederek işleyişi ve çalışmalarını gözlemlemiştir.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bölgedeki soydaşlarımızın sorunlarına karşı duyarsız kalmamıştır.
- B) Diplomasi alanındaki bilgi ve deneyimini artırmıştır.
- C) Sofya'da hukuk alanındaki deneyimlerini artırmıştır.
- D) Demokrasinin uygulanmasına yönelik gözlemleri olmuştur.

I. Dünya Savaşı (1914-1918)

Adı :
Soyadı :

1. Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı başladıktan kısa bir süre sonra İttifak Devletleri grubuna katıldı. Ardından Bulgaristan da bu gruba dâhil oldu. Buna karşılık aynı grupta yer alan İtalya, İtilaf Devletlerinin Anadolu'nun Ege kıyılarını kendisine bırakacakları yönünde söz vermeleri üzerine saf değiştirdi.

Bu metinden yararlanılarak,

- I. İtalya, çıkarlarını ön planda tutmuştur.
II. Osmanlı Devleti ve Bulgaristan aynı safta yer almışlardır.
III. İtilaf Bloku askerî açıdan daha üstündür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

2. "Tarih boyunca en büyük hayalimiz, Boğazları ele geçirerek sıcak denizlere inmek ve merkezi İstanbul olan bir Slav İmparatorluğu kurmaktır. Amacımıza ulaşmak için de Balkanlar'da Panславist hareketlere destek veriyoruz. Osmanlı ülkesinde yaşayan Ortodoksları da devlete karşı isyana teşvik ediyoruz."

Rus Çarı II. Nikolas'ın bu açıklamalarına göre,

- I. Rusya, Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünden yanadır.
II. Rusya, Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışmaktadır.
III. İstanbul ve Boğazlar, Ruslar tarafından işgal edilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III

3. I. Dünya Savaşı öncesinde dünya siyasetine yön veren önemli olaylardan biri de Sanayi İnkılabı ve bunun sonucunda ortaya çıkan sömürgecilik yarışıydı.

Bu açıklamada I. Dünya Savaşı'nın çıkmasına etki eden aşağıdaki alanların hangisinden bahsedilmiştir?

- A) Siyasi
B) Ekonomik
C) Askerî
D) Kültürel

4. I. Dünya Savaşı'nın başlamasında etkili olan asıl durum Avrupa devletleri arasındaki ham madde arayışı ve sömürgecilik yarışı iken savaşın çıkmasının görünür nedeni olarak Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun ve-liahtının öldürülmesi gösterilmektedir.

Buna göre I. Dünya Savaşı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Savaşın çıkmasında görünür nedenlerin dışında da nedenler bulunmaktadır.
B) ABD'nin savaşa girmesi savaşın seyrini değiştirmiştir.
C) Savaşa katılan ülke sayısı oldukça fazladır.
D) Savaş çok geniş bir alana yayılmıştır.

5. I. Dünya Savaşı'nın nedenlerinden biri de dünyanın en büyük sömürge imparatorluğu olan İngiltere'nin kendi sömürgelerini Almanya'ya karşı korumak istemesidir.

Bu açıklamada I. Dünya Savaşı'nın aşağıdaki alanların hangisindeki nedenlerinden söz edilmiştir?

- A) Sosyal
B) Siyasi
C) Kültürel
D) Dinî

6. I. Dünya Savaşı öncesinde,

- Siyasi birliklerini geç tamamlayan ve hızla sanayileşen İtalya ve Almanya, sömürgecilik yarışında geç kalmışlardı. Özellikle Almanya kısa sürede güçlenerek İngiltere'nin sömürgelerine göz dikmişti.
- İtalya da Almanya ile aynı kaderi paylaşıyordu.
- Almanya siyasi birliğini kurarken Fransa'dan Alsas-Loren bölgesini almıştı. Bunun acısını unutmayan Fransa, Almanya'ya karşı bir intikam savaşı için fırsat kollamaktaydı. Bu nedenle Fransa, İngiltere ile bütün eski düşmanlıklarını bırakıp dost olma ihtiyacı duydu.

Bu açıklamalardan yararlanılarak I. Dünya Savaşı öncesinde Avrupa ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılır?

- A) Yaşanan gelişmeler devletler arası siyasi gelişmeleri etkilemiştir.
- B) Fransa ile Almanya arasında sorunlar vardır.
- C) Fransa, İngiltere ile iyi ilişkiler kurmaya çalışmaktadır.
- D) İtalya, Fransa'nın bazı sömürgelerini ele geçirmiştir.

7. I. Dünya Savaşı öncesinde Avusturya-Macaristan İmparatorluğu, Balkanlar ve Doğu Avrupa'da hâkimiyet kurmaya çalışıyordu. Aynı bölge Rusya'nın da yayılma sahasıydı. Rusya "Panslavizm" politikasıyla Balkanlardaki Slav kökenli ulusları Osmanlı Devleti'nden kopararak kendi hâkimiyeti altına almaya ve Balkanlar üzerinden Akdeniz'e inmeye çalışıyordu.

Bu metinden hareketle;

- I. Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun topraklarını genişletmeye çalıştığı,
- II. Balkanlarda Avusturya ve Rusya'nın çekişme içinde olduğu,
- III. Rusya'nın, Osmanlı Devleti'ni parçalama politikası izlediği

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

8. Almanya'nın öncülüğünde Avusturya-Macaristan İmparatorluğu ve İtalya bir araya gelerek İttifak Devletleri Bloku'nu, İngiltere'nin öncülüğünde Fransa ve Rusya bir araya gelerek İtilaf Devletleri Bloku'nu kurdular. Avrupa'da siyasi ortam oldukça gergindi. Bu gergin atmosferde, Saraybosna'yı ziyaret eden Avusturya-Macaristan İmparatorluğu veliahdının bir Sırp tarafından öldürülmesi savaşın bahanesi oldu.

Bu metinden yararlanılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılır?

- A) Devletler arasında gruplaşmaların yaşandığına
- B) Yaşanan gerginliğin savaşın çıkmasına neden olduğuna
- C) Avusturya-Macaristan'ın bloklaşma sürecine ortam hazırladığına
- D) Avrupa'da devletler arasında siyasi sorunların olduğuna

Adı :
Soyadı :

I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti - I

1. Enver Paşa'nın Almanya'nın yanında yer almak istemesi kadar Almanlar da Osmanlı Devleti'nin bu savaşta kendileri ile birlikte hareket etmesini istiyorlardı. Çünkü Almanya, Avrupa'nın tam ortasında bulunması nedeniyle doğuda Rusya, batıda ise Fransa ve İngiltere'ye karşı iki cephede birden savaşmak zorundaydı. Bu durumda Osmanlı Devleti eğer Almanya'nın yanında savaşa girecek olursa Rusya karşısında yeni cephele açılabilirdi.

Buna göre Almanya'nın Osmanlı Devleti'ni kendi yanında istemesi aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Savaş yükünü hafifletmek istemesiyle
- B) Osmanlı'nın ekonomik gücünden yararlanmak istemesiyle
- C) Almanya'nın ham madde ihtiyacının fazla olmasıyla
- D) Osmanlı'nın askerî açıdan güçlü bir devlet olmasıyla

2. I. Dünya Savaşı'nın sonucunda çok uluslu imparatorluklar yıkıldı, yerine ulus devletler kuruldu. Mağlup devletler kadar galip devletler de yıkıma uğradı. Zehirli gazların, milyonlarca sivilin hayatını kaybetmesine neden olması, sivil savunma teşkilatlarının kurulmasını sağladı.

Bu metinden hareketle I. Dünya Savaşı'nın sonuçları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ülke sınırlarının yeniden çizilmesine neden olduğu
- B) İki bloktan da kayıpların olduğu
- C) Sivil ölümlerinin azaltılması için çalışmalar yapıldığı
- D) Tüm dünya devletlerini etkilediği

3. İtilaf Devletlerinin Çanakkale Cephesi'ni açma amaçlarından biri de Rusya'ya yardım götürme isteğidir.

Buna göre aşağıdaki durumlardan hangisi İtilaf Devletlerinin Çanakkale'den geçemediklerinin kanıtıdır?

- A) Rusya'nın taraf değiştirmesi
- B) Rusya'nın, Çanakkale'ye askerî birlikler göndermesi
- C) Rusya'ya, yardım gitmediği için Bolşevik İhtilali'nin çıkması
- D) Rusya'nın Kafkas Cephesi'ne yönelmesi

4. 1918 yılında Suriye Cephesi'ndeki 7. Ordu Komutanlığındaki Mustafa Kemal, başarılı savunma savaşlarıyla İngiliz kuvvetlerini Halep'in kuzeyinde durdurmuş ve düşmanın bu hattı geçmesini engellemiştir. Bölgedeki savunma savaşları devam ederken Mondros Ateşkes Antlaşması imzalanmış, Osmanlı Devleti savaştan çekilmiştir. Ateşkes Anlaşması hükümleri gereğince ordusunu terhis eden Mustafa Kemal de İstanbul'a doğru yola çıkmıştır.

Bu metinden yararlanılarak;

- I. Mustafa Kemal'in İngilizlere karşı başarı kazandığı,
- II. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'ndan yenik ayrıldığı,
- III. Mustafa Kemal'in askerlik görevinden ayrıldığı

değerlendirmelerinden hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

5. Osmanlı Devleti, Kanal Cephesi'ni İngiltere'nin elinde bulunan Mısır'ı geri almak ve Süveyş Kanalı'nı ele geçirerek İngilizlerin sömürgeleleriyle bağlantısını kesmek amacıyla açtı. Bu iş için görevlendirilen Bahriye Nazırı Cemal Paşa, emrindeki kuvvetlerle 1915 yılı başlarında harekete geçti. Ancak çöl şartlarının ağırlığı ve Kanal'ın çok güçlü savunulması nedeniyle başarılı olamadı.

Bu metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Osmanlı Devleti Kanal Cephesi'ni neden açmıştır?
- B) Osmanlı Devleti Kanal Cephesi için kimi görevlendirmiştir?
- C) Osmanlı Devleti Kanal Cephesi'nde neden başarısız olmuştur?
- D) İngilizleri Kanal Cephesi'nde kimler desteklemiştir?

6. 19. yüzyıl sonlarında Anadolu'da yaşayan Osmanlı vatandaşı Ermeniler, ayrı bir devlet vaadi ile özellikle Rusya ve İngiltere tarafından Osmanlı Devleti'ne karşı kışkırtılmış, isyana teşvik edilmişlerdir. Ermeni isyanları siyasi amaçlı bir başkaldırıdır. Ermeniler 1890'lı yıllarda isyanlar çıkarmışlardır. I. Dünya Savaşı'nın başlamasıyla birlikte Ermeniler Kafkas Cephesi'nde Türk ordusuna karşı Rusya'nın yanında yer almış ve bölge halkına zarar vermişlerdir. Bunun üzerine Osmanlı Devleti, çıkarmış olduğu Sevk ve İskân Kanunu'yla suça karışan Ermenileri bulundukları bölgelerden alıp Suriye ve Irak'ın kuzey vilayetlerine göç (tehcir) ettirmiştir.

Bu metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti bölgenin güvenliğini sağlamak için çeşitli tedbirler almıştır.
- B) Ermeni isyanı dış güçlerce teşvik edilmiştir.
- C) Anadolu'daki bütün Ermeniler Suriye ve Irak'a göç ettirilmiştir.
- D) İngiltere ve Rusya, Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışmıştır.

7. Çanakkale, Mustafa Kemal'in lider olarak doğduğu yer olmuştur. Türk milleti onu Çanakkale'de tanımıştır. Her kumandan, askerlerine "Size ölmeyi emrediyorum." diyemez. Ölme emrini tereddütsüz yerine getiren Mehmetçikten başka bir asker de bulunamaz. Mustafa Kemal, Çanakkale'de kahraman Türk askerini yakından tanımış, bu inanmış neferlerle neler başarabileceğini görmüştür.

Bu metinden hareketle Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. askerî bir deha olduğu,
- II. askerlerin direnme azmini artırdığı,
- III. savaşın kısa sürede sona ermesini sağladığı

değerlendirmelerinden hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

8. Aşağıda Kafkasya Cephesi'nde, Mustafa Kemal ile ilgili Rus genelkurmayının raporuna yer verilmiştir.

"Büyük Türk komutanlarının halk tarafından en çok saygı görenidir. Cesur, güçlü, azimli ve azami derecede bağımsız fikir sahibi olup herkes tarafından itibar görmektedir. Şöhretini, Bingazi'deki başarılarıyla kazanmıştır. Çanakkale'de iki defa durumu kurtarmıştır."

Bu raporda Mustafa Kemal'in aşağıdaki özelliklerinden hangisi ön plana çıkmaktadır?

- A) Yaratıcılığı
- B) Askerî dehası
- C) İleri görüşlülüğü
- D) Akılcılığı

Adı :
Soyadı :

I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti - II

1.

I. Dünya Savaşı başladığında Osmanlı yönetiminde etkili olan İttihat ve Terakki yöneticileri devletin bu savaşın dışında kalmasının mümkün olmayacağını ve savaşı Almanya'nın kazanacağını, savaşa bu devlet ile birlikte girilmesi hâlinde büyük kazanımlar elde edileceğini düşünüyorlardı.

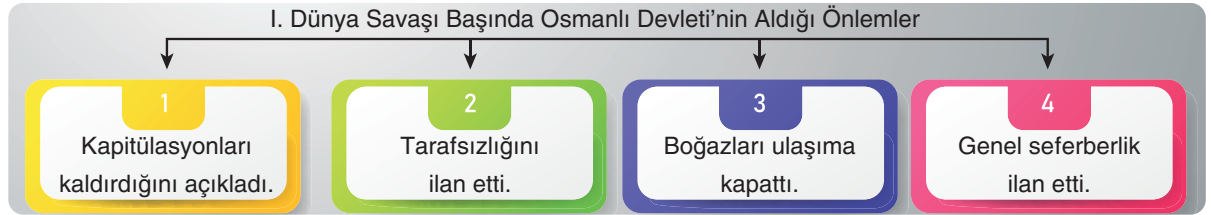
Bu metinde altı çizili bölüm;

- I. son dönemde kaybettiği toprakları geri kazanma,
- II. siyasi yalnızlıktan kurtulma,
- III. ekonomik bağımsızlığın önündeki engelleri kaldırma

unsurlarından hangileri ile desteklenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

2. Meltem Öğretmen, aşağıdaki tabloyu vererek öğrencilerinden Osmanlı Devleti ile ilgili çıkarımlarda bulunmalarını istemiştir.

Buna göre aşağıdaki öğrencilerden hangisinin yaptığı çıkarım yanlıştır?

- A) Nuray: 1 numaralı önlem ile ekonomik bağımsızlığın sağlanması amaçlanmıştır.
B) Nesrin: 2 numaralı önlem ile Almanya'dan gelecek askerî yardımların önü açılmıştır.
C) Ali: 3 numaralı önlem ile başkentin güvenliğinin sağlanması amaçlanmıştır.
D) Eren: 4 numaralı önlem ile olası bir savaşa karşı ordunun güçlendirilmesi amaçlanmıştır.
3. "Yarbay Mustafa Kemal'in, 25 Nisan 1915'te Arıburnu bölgesindeki durumu derhâl kavramış olması ve inisiyatif kullanarak 57. Alay ile taarruza geçmesi Çanakkale Savaşı'nın sonucunu tayin etmiştir. Bir tümen komutanının kendi inisiyatifi ile giriştiği hareket ile bir savaşın hatta bir ulusun kaderini değiştirecek büyüklükte bir zafer kazanması tarihte pek az görülür."

www.ata.tsk.tr

Bu metinden hareketle Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Çanakkale Savaşı'nın seyri üzerinde etkili olmuştur.
- II. Tarihte az görülen bir başarıya imza atmıştır.
- III. Mevcut durum karşısında ürettiği çözüm başarılı olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III